

Đại biểu Quốc hội: Cần khẩn trương xử lý nghiêm, bịt lỗ hổng quản lý sau vụ lợn bệnh vào trường học

15:32 12/04/2026

Vụ việc hàng trăm tấn thịt lợn bệnh bị đưa vào bếp ăn tập thể, trong đó có nhiều trường học, không chỉ gây bức xúc trong dư luận mà còn giống lên hồi chuông cảnh báo về những kẽ hở trong công tác kiểm soát an toàn thực phẩm. Các đại biểu Quốc hội và chuyên gia pháp lý cho rằng, cần sớm rà soát toàn bộ chuỗi cung ứng, siết chặt chế tài và bịt các lỗ hổng quản lý để bảo vệ sức khỏe cộng đồng, đặc biệt là trẻ em.

Hồi chuông cảnh báo từ vụ lợn bệnh vào trường học

Vụ việc một đường dây giết mổ, tiêu thụ khoảng 3.600 con lợn mắc dịch tả châu Phi, tương đương khoảng 300 tấn thịt, bị phát hiện gần đây đang gây rúng động dư luận. Đáng chú ý, trong chuỗi tiêu thụ này có đơn vị được xác định đã cung cấp thịt cho nhiều trường tiểu học, mầm non tại Hà Nội và các địa phương lân cận. Việc thực phẩm bẩn len lỏi vào bếp ăn học đường – nơi lẽ ra phải được kiểm soát chặt chẽ nhất khiến dư luận không khỏi lo lắng.

Thịt lợn bệnh được các đối tượng đưa vào bếp ăn trường học ở Hà Nội.

Theo các đại biểu Quốc hội, đây là vụ việc đặc biệt nghiêm trọng. Thực phẩm bẩn đưa vào bữa ăn hàng ngày không chỉ tiềm ẩn nguy cơ ngộ độc mà còn có thể ảnh hưởng lâu dài tới sức khỏe, thể chất của trẻ em. Điều này càng trở nên đáng lo ngại khi nhiều năm qua, Nhà nước đã dành nhiều nguồn lực để cải thiện thể chất, phòng chống suy dinh dưỡng, nâng cao tầm vóc cho thế hệ trẻ.

Đại biểu Quốc hội Nguyễn Thị Sửu (TP. Huế) cho rằng, vụ việc lợn bệnh được đưa vào bếp ăn các trường tiểu học, mầm non là đặc biệt nghiêm trọng. Sự việc này đã gióng lên hồi chuông với các cơ quan chức năng cần khẩn trương vào cuộc xử lý nghiêm các vụ thực phẩm bẩn.

Theo nữ đại biểu, các tổ chức, cá nhân nhận phân phối, tiêu thụ thực phẩm bẩn không chỉ vi phạm pháp luật, mà còn là tội ác. Thực phẩm bẩn đưa vào các bữa ăn thường ngày nhẹ thì ngộ độc, nặng có thể ảnh hưởng nghiêm trọng đến sức khỏe.

"Điều đáng nói ở vụ việc này, thực phẩm bẩn đưa vào trường học, đối tượng sử dụng là trẻ em - thế hệ tương lai của đất nước. Nhà nước đã mất rất nhiều ngân sách để phòng chống suy sinh dưỡng, nâng cao thể chất, tầm vóc của trẻ em, thế nhưng sức khỏe của các em lại âm thầm bị phá hủy từ những bữa ăn có nguyên liệu bẩn. Đây là việc làm cần lên án mạnh mẽ", bà Sửu nhấn mạnh.

Đại biểu cũng cảnh báo, số lượng 300 tấn thịt lợn bệnh được phát hiện có thể chỉ là "phần nổi của tảng băng chìm". Do đó, cần tiến hành rà soát toàn diện các nguồn thực phẩm đưa vào trường học, không chỉ ở bậc phổ thông mà cả trong các bếp ăn tập thể tại trường đại học, khu công nghiệp và các cơ sở giáo dục khác.

Đại biểu Quốc hội Nguyễn Thị Việt Nga (TP. Hải Phòng) cho biết, dù pháp luật đã có quy định, nhưng thực tế cho thấy việc kiểm soát vẫn tồn tại bất cập. Việc quản lý chuỗi cung ứng thực phẩm còn rời rạc, mỗi khâu do một cơ quan quản lý khác nhau, từ chăn nuôi, giết mổ đến vận chuyển, phân phối và chế biến. Khi các mắt xích này thiếu sự liên thông, chỉ cần một khâu bị buông lỏng là cả hệ thống có thể bị vô hiệu hóa.

Ngoài ra, tình trạng "hợp lệ trên giấy tờ nhưng không đúng thực tế" cũng là vấn đề đáng lo ngại. Nhiều cơ sở có đầy đủ hồ sơ kiểm dịch, hợp đồng cung ứng, giấy tờ truy xuất nguồn gốc nhưng quá trình kiểm tra lại mang tính hình thức. Khi giấy tờ trở thành "tấm lá chắn" còn thực tế không được kiểm chứng nghiêm túc, nguy cơ thực phẩm bẩn lọt vào bếp ăn tập thể là điều khó tránh khỏi.

Siết chặt chế tài, bịt lỗ hổng quản lý để ngăn thực phẩm bẩn

Từ thực tế trên, các đại biểu Quốc hội và chuyên gia pháp lý cho rằng, cần có những điều chỉnh mạnh mẽ cả về pháp luật và thực thi. Trước hết, cần hoàn thiện khung pháp lý riêng đối với bếp ăn học đường, khu vực được đánh giá là đặc biệt nhạy cảm. Việc bổ sung các quy định riêng về kiểm soát an toàn thực phẩm trong trường học sẽ giúp tăng cường trách nhiệm và mức độ kiểm soát.

Đại biểu Quốc hội đề xuất rà soát kỹ nguồn gốc thực phẩm vào trường học

Bên cạnh đó, việc truy xuất nguồn gốc thực phẩm cần được thực hiện nghiêm ngặt và thực chất hơn. Không chỉ dừng lại ở việc có giấy tờ hợp lệ, mỗi lô hàng thực phẩm đưa vào trường học phải có khả năng truy xuất đầy đủ từ khâu chăn nuôi, giết mổ đến vận chuyển, phân phối. Việc ứng dụng công nghệ để xây dựng hệ thống truy xuất điện tử, minh bạch, dễ kiểm tra là giải pháp được nhiều chuyên gia đề xuất.

Về mặt pháp lý, các hành vi vi phạm quy định an toàn thực phẩm, đặc biệt là đưa thực phẩm bẩn vào trường học, cần được xử lý nghiêm khắc. Theo quy định hiện hành, hành vi sử dụng động vật mắc dịch bệnh để chế biến, kinh doanh thực phẩm có thể bị xử lý hình sự với mức phạt tiền lớn hoặc phạt tù nhiều năm, tùy theo mức độ vi phạm. Đây cũng là nhóm tội danh đã được tăng nặng hình phạt trong các lần sửa đổi Bộ luật Hình sự gần đây.

Ngoài xử lý người trực tiếp vi phạm, các ý kiến cũng nhấn mạnh cần làm rõ trách nhiệm của tổ chức, cá nhân liên quan trong khâu quản lý. Nếu phát hiện cán bộ có hành vi lợi dụng chức vụ, quyền hạn, buông lỏng quản lý hoặc tiếp tay cho vi phạm, cần xử lý nghiêm theo quy định của pháp luật.

Không chỉ dừng lại ở chế tài, các chuyên gia cũng đề xuất cần tăng cường thanh tra, kiểm tra đột xuất, nhất là tại các cơ sở giết mổ, đơn vị cung ứng thực phẩm cho trường học và bếp ăn tập thể. Đồng thời, cần đẩy mạnh phối hợp giữa các cơ quan chức năng, đặc biệt là ngành giáo dục, y tế, công an và quản lý thị trường để kiểm soát chặt chẽ hơn toàn bộ chuỗi cung ứng.

Nhiều ý kiến cũng nhấn mạnh vai trò giám sát của người dân và các tổ chức xã hội. Khi người tiêu dùng, phụ huynh và nhà trường chủ động giám sát, phản ánh kịp thời các dấu hiệu vi phạm, cơ quan chức năng sẽ có thêm thông tin để xử lý sớm, hạn chế rủi ro.

Vụ việc hàng trăm tấn thịt lợn bệnh bị đưa vào tiêu thụ một lần nữa cho thấy bảo đảm an toàn thực phẩm, đặc biệt trong trường học, không thể chỉ dựa vào những đợt kiểm tra cao điểm. Điều quan trọng hơn là phải xây dựng một hệ thống kiểm soát chặt chẽ, chế tài đủ sức răn đe và cơ chế thực thi hiệu quả, để không còn khoảng trống cho thực phẩm bẩn len lỏi vào bữa ăn của người dân.

Thiên Trường